

Ünitemizi Değerlendirelim

1. Fıkıh ilminin tarihi gelişim sürecini özetleyiniz.
2. Hz. Peygamber döneminde fıkıh ilminin temel ilkeleri nelerdir?
3. Müçtehidde bulunması gereken şartlar nelerdir?
4. Fıkıh ilminin doğuşunu hazırlayan sebepler nelerdir?
5. İstikrar döneminde yapılan fıkhî çalışmalar hakkında bilgi veriniz.
6. Son dönemlerde yapılan fıkıh çalışmaları hakkında bilgi veriniz.

Cevaplayalım

1. Kûfe'de doğmuş, Bağdat'ta vefat etmiştir. Küçük yaşta hafız olmuştur. Önce kelam ilmine daha sonra da fıkıh ilmine yönelmiştir. En önemli eserlerinden biri el-Fıkhu'l-Ekber'dir.

Hakkında bilgi verilen alim kimdir?

A) Nu'man b. Sabit
B) Malik b. Enes el-Esbahî
C) Hammad b. Ebi Süleyman
D) Muhammed b. İdris eş-Şafii
E) Ebû Abdullah Ahmet b. Hanbel

2. Hz. Peygamber döneminde fıkıh bazı ilkeler çerçevesinde şekillenmiştir. Öncelikle bu dönemde hüküm koyma kaynağı Allah ve Resulune aittir. Allah Teâlâ'nın Kur'an-ı Kerim'de hüküm bildirmediği konularda, Peygamberimiz Allah'ın emriyle hükümler koymuştur. Böylece sünnet, vahyin denetiminde oluşmuştur. Yani tüm hükümler Allah'ın kontrolünde gerçeklemiştir.

Parçada vurgulanan fıkhî ilke aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kolaylık
B) Tebyin
C) Tedric
D) Nesih
E) Teşri

3. Bu dönemde fıkhın alanı genişlemiş, büyük şehirlerde fıkıh meclisleri oluşmaya başlamıştır. Hoca ve bölge farklılığından dolayı ekoller/mezhepler ortaya çıkmıştır. Hicaz ve Irak olmak üzere iki fıkıh merkezi ön plandadır.

Hakkında bilgi verilen dönem aşağıdakilerden hangisidir?

A) Peygamber Dönemi
B) Sahabe Dönemi
C) Tabiin Dönemi
D) Teşekkül Dönemi
E) İstikrar Dönemi

4. İçtihat, fakihin bir şeri hüküm hakkında bilgiye ulaşmak için bütün gücünü harcamasıdır (I). Bütün şer'i hükümler içtihatın konusudur (II). Değişen zamanın ve coğrafyanın ihtiyaçlarına uygun çözüm üretmek için içtihat gereklidir (III). Çünkü günümüzde birçok yeni mesele ortaya çıkmakta ve bunların dini hükmünü bilmek için içtihata ihtiyaç duyulmaktadır (IV). İçtihat ehliyetine sahip alim kişiye ise müçtehit denir (V). İçtihat yapabilmek için ise Kur'an-ı Kerim'i ve hadisleri iyi bilmek yeterlidir (VI).

Verilen metinde numaralandırılmış cümlelerden hangileri <u>yanlıştır?</u>

A) I ve III
B) II ve VI
C) IV ve V
D) I, III ve V
E) II, III ve VI

5. İçtihatla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

A) Sübutu ve delaleti kat'i olan nasların belirlediği hükümlerde içtihat yapılabilir.
B) İçtihatla elde edilen hükümlerin bazı durumlarında aykırılık söz konusu olabilir.
C) Tek kişiden rivayet edilen ahad haberler sübut bakımından kat'i delillerdir.
D) Hüküm bildiren mütevatir hadislerde içtihat yapılmaz.
E) Teabbüdi hükümler içtihata kapalıdır ve hükümler değişmez.

6. Mezheplerin oluşumundan günümüzde kadar asırlar içinde fıkıh ilmi gelişmeye devam etmiştir. Fıkhın ilminin gelişmesini teşekkül ve istikrar olmak üzere iki dönemde incelemek mümkündür.

Aşağıdaki çalışmalardan hangisinin dönemi diğerlerinden <u>farklıdır?</u>

A) Kanunnameler ve fermanlar çıkarılmıştır. İstikrar Dönemi
B) Şer'iye siciller oluşturulmaya başlanmıştır. İstikrar Dönemi
C) Fıkha hakim olan genel kurallar belirlenmiştir. İstikrar Dönemi
D) Temel usul ve fürû kitaplar yazılmaya başlanmıştır.
E) Halkın ihtiyaç duyduğu konularda fetva kitapları yazılmıştır. İstikrar Dönemi

7. Son dönemlerde fıkıh ilmiyle ilgili bazı çalışmalar yapılmıştır. Örneğin…

Verilen parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi gelirse yanlış bilgi verilmiş olur?

A) Güncel meselelerle ilgili ilmi kongreler düzenlenmiştir.
B) Resmi ve özel kurumlarda fıkıh eğitimleri yapılmıştır.
C) Üniversitelerde İslam hukuku dersleri verilmeye başlanmıştır.
D) Din hizmetlerini yürütmek için cemaatlere bazı haklar verilmiştir.
E) İslam'a dayalı kanunlar hazırlamak için komisyonlar kurulmuştur.

Hazırlayanlar
Furkan ÖZÜDOĞRU,
Hatice Büşra PAKSOY,
Dilek MENKÜÇ

Redaksiyon
Suna AKKURT

Tasarım
Hanife KOYUTÜRK

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ